

Модель об'єкта файла в Python 3.X

В Python 3.X рядки типу `str` завжди зображають текст Юнікоду (символи ASCII чи багатобайтові символи), а рядки типів `bytes` і `bytearray` зображають прості двійкові дані. Python 3.X відрізняє файли, які містять текст і двійкові дані.

- Текстові файли зберігають текст, що складається з символів Юнікоду. Зміст текстових файлів в сценаріях завжди зображений рядками типу `str` – послідовностями символів. Для текстових файлів автоматично виконується перетворення символів кінця рядка, а до змісту файлів автоматично застосовуються операції кодування/декодування: дані кодуються в двійкове зображення при записуванні в файл і декодуються назад в Юнікод при читанні з файла, відповідно з вказаним або використаним за замовчуванням кодуванням.

- Двійкові файли зберігають звичайні 8-бітові байти. Зміст двійкових файлів в сценаріях завжди зображений рядками байтів, зазвичай об'єктом типу `bytes`. Для двійкових файлів не передбачено жодних перетворень даних при читанні і записуванні.

На практиці текстові файли використовують для зберігання дійсних текстових даних, а двійкові – для таких елементів, як запаковані двійкові дані, зображення, аудіодані, виконавчий програмний код тощо. Програмно ці два типи файлів відрізняють аргументом з рядком режиму, який передають функції `open`. Наприклад, `'rb'`, `'wb'` означає, що файл має двійкові дані. Для будови нового змісту текстових файлів використовують звичайні рядки (`'spam'` чи `bytes.decode()`), а для двійкових файлів – рядки байтів (`b'spam'` чи `str.encode()`).

Об'єкт файла отримують функцією `open()`, і використовують методи читання даних (`read`, `readline`, `readlines`), запису даних (`write`, `writelines`), звільнення ресурсів (`close`), пересування по файлу (`seek`), примусового виштовхування буферів на диск (`flush`), отримання дескриптора файла (`fileno`), та інші.

Деякі інструменти для роботи з файлами і каталогами

Демонстрація функцій роботи з файлами і каталогами. Для демонстрації обрану лише частину функцій, які є в зазначених далі модулях. Для точного визначення функцій і повного розуміння їх поведінки треба переглядати офіційну документації від авторів таких функцій.

Далі за текстом рамкою позначені результати функцій, отримані відповідними операторами `print()`.

```
# модулі для роботи з файлами та ресурсами операційної системи
import os
import os.path
import glob
```

```
# ----- операції з шляхами -----
```

```
dirname = os.path.abspath('.') # шлях від кореня до поточної папки
print(dirname)
```

```
D:\V_V\Python Lecture\PythonTest
```

```
filename = dirname + r'\test1.txt' # об'єднати шлях з файлом в поточній папці
# або так: об'єднати параметри в шлях, використовуючи знак os.sep роздільника:
# filename = os.path.join(dirname, 'test1.txt')
print(filename)
```

```
D:\V_V\Python Lecture\PythonTest\test1.txt
```

```
head, tail = os.path.split(filename) # розділити на шлях та ім'я файла
print(head, " ", tail)
```

```
D:\V_V\Python Lecture\PythonTest      test1.txt
```

```
drive, tail = os.path.splitdrive(filename) # відділити ім'я диску
print(drive, " ", tail)
```

```
D: \V_V\Python Lecture\PythonTest\test1.txt
```

```
root, ext = os.path.splitext('test1.txt') # розділити ім'я файла
print(root, " ", ext)
```

```
test1 .txt
```

```
# або для цілого шляху:
root, ext = os.path.splitext(filename) # відділити розширення імені
print(root, " ", ext)
```

```
D:\V_V\Python Lecture\PythonTest\test1 .txt
```

```
# ----- операції з списками файлів -----
```

```
ls = os.listdir('.') # список всіх файлів і папок, які є в поточній папці
print(ls)
```

```
# ..... багато ☺
```

```
part = glob.glob('*.txt') # список файлів, які відповідають заданому шаблону
print(part)
```

```
['increase.txt', 'kube.txt', 'L18-1.txt', 'minmaxmtdata.txt', 'mtdata.txt',
'test1.txt', 'uniontry.txt']
```

```
# ----- характеристики файла -----
```

```
# os.path.getsize(path) # розмір файла в байтах
filename = os.path.join(os.path.abspath('.'), 'test1.txt')
sz = os.path.getsize(filename)
print("Розмір файла:", sz)
```

```
Розмір файла: 31
```

```
import time
# os.path.getmtime(path) # час останньої модифікації файла:
gt = os.path.getmtime(filename)
print("Зведений формат часу:", gt) # зведений формат часу - треба перетворити
до іншої форми - модуль time
```

```
Зведений формат часу: 1446497903.62794
```

```
# перетворити в структуровану форму:
```

```
## sttm = time.gmtime(gt) # не плутати - це глобальний час UTC
```

```
# UTC is Coordinated Universal Time (formerly known as Greenwich Mean Time, or GMT)
```

```
sttm = time.localtime(gt) # а це локальний - структура time.struct_time
```

```
print("Загальний список показників часу:\n", sttm) # друкує загальний список показників
```

```
Загальний список показників часу:
```

```
time.struct_time(tm_year=2015, tm_mon=11, tm_mday=2, tm_hour=22, tm_min=58,
tm_sec=23, tm_wday=0, tm_yday=306, tm_isdst=0)
```

```
# друкуємо по одному показнику, використовуючи структуру time.struct_time
```

```
# структура time.struct_time - це об'єкт з інтерфейсом іменованого кортежу
```

```
print("Файл створений: рік {0}, місяць {1}, день {2}".format(sttm.tm_year,
sttm.tm_mon, sttm.tm_mday))
```

```
# див. визначення структури time.struct_time
```

```
Файл створений: рік 2015, місяць 11, день 2
```

```
# ----- поточний час -----

import datetime # розділені показники часу
import time
# today() - на даний момент
print("Сьогодні: рік {0}, місяць {1}, день {2}".
      format(datetime.date.today().year, \
              datetime.date.today().month, datetime.date.today().day))
Сьогодні: рік 2017, місяць 10, день 1
# а також hour, minute, second
# поточний час може бути потрібним для обчислення різниці від часу останньої
# модифікації файла
# time.time() - поточний час зведений
filename = os.path.join(os.path.abspath('.'), 'test1.txt')
# обчислюємо різницю в часі:
timediff = time.time() - os.path.getmtime(filename)
# так само переводимо в структуровану форму:
diff = time.localtime(timediff)
# треба ще відняти базовий час системи
basetime = time.localtime(os.times().user)
#print(basetime.tm_year, basetime.tm_mon, basetime.tm_mday) # базовий час
системи
#print(basetime)
print("Минуло часу: років {0}, місяців {1}, днів {2}".format(diff.tm_year-
basetime.tm_year, \
                    diff.tm_mon-basetime.tm_mon, diff.tm_mday-basetime.tm_mday))
Минуло часу: років 1, місяців 10, днів 29
```